

Asia: VN/8524/2019

Luonnos valtioneuvoston asetukseksi kuorma- ja linja-auton kuljettajien ammattipätevyydestä annetun valtioneuvoston asetuksen (434/2018) muuttamiseksi

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Liikennepalvelulain (laki liikenteen palveluista 320/2017) 1.1.2020 voimaan tulleilla muutoksilla Suomi otti käyttöön kuorma- ja linja-autonkuljettajien perustason ammattipätevyyden suorittamiseen koulutuksen ja nopeutetun koulutuksen rinnalle ns. koemallin.

Suomi otti ko. muutoksella käyttöön kaikki tieliikenteen ammattipätevyysdirektiivin 2003/597/EU mahdollistamat suoritustavat.

1.1.2020 alkaen ammattipätevyyden voisi suorittaa osallistumalla liikennepalvelulain 32 §:n mukaiseen kokeeseen, joka koostuu teoriakokeesta ja käytännön kokeesta.

Ammattiosaamisen kehittämissyhdistys AMKE pitää pääsääntöisesti hyvinä ehdotettuja muutoksia. Koemallin käyttöönotto lisää ammattipätevyyden todentamismahdollisuuksia ja helpottaa työvoiman saatavuutta kuljetusalalle. Pidämme tärkeänä, että kokeen suorittamisen voi tehdä pienemmissä osissa ilman mitään rajoituksia.

Työelämäyhteistyön ja opiskelijoiden oikeusturvan näkökulmasta on hyvä, että ns. koemallin suorittamisessa tarvitaan kaksi arvioijaa (tämä noudattaa ammatillisen koulutuksen lainsäädännön 54§), joista toinen on opettaja ja toinen työelämän edustaja. Hallituksen esityksessä todetaan, että vähintään toisen arvioijan on oltava paikalla yksittäisessä näytössä. Tutkinnon osa arvioidaan kuitenkin aina kahden arvioijan toimesta arviointikeskustelussa.

Haluamme tuoda vielä esiin joitain lainsäädännön korjaus- tai täsmennysehdotuksia.

1) Niillä koulutuksen järjestäjillä, joilla on nyt järjestämislupa toimia perustason ammattipätevyyskoulutusta tai jatkokoulutusta antavana koulutuskeskuksena tulee voida automaattisesti jatkaa toimintaa lainsäädännön muututtua ("Järjestämisluvassa voidaan määrätä oikeudesta järjestää 8 §:n 2 kohdassa tarkoitettua ammatilliseen tehtävään valmistavaa koulutusta tai oikeudesta toimia liikenteen palveluista annetun lain (320/2017) 35 §:ssä tarkoitettuna perustason ammattipätevyyskoulutusta tai jatkokoulutusta antavana koulutuskeskuksena).

2) Toivomme korjausta lakiin liikenteen palveluista annetun lain muuttamisesta 28§ 5. Tässä lainkohdassa kielletään kaupallisen kuljetuksen ajo-opetuksen yhteydessä. Ammatillisessa koulutuksessa tavoitteena tulisi nimenomaan olla, että ammattipätevyuden ajo-opetusta annetaan mahdollisimman todellisissa ajotilanteissa. Parhaimmillaan tämä tapahtuu asiakastyötoiminnassa. Määrällisesti tätä ei välttämättä tehdä paljon, mutta sitä pitäisi pyrkiä tekemään enemmän.

Ymmärtääksemme edelleen opiskelija pystyy ajamaan itsenäisesti työssäoppimisjaksolla tai jopa oppilaitoksessakin asiakastyössä, mutta näitä ajoja ei voitaisi lukea ammattipätevyuden ajo-opetukseen, vaikka ajo-opettaja olisi mukana kuljetuksessa.

3) Työelämätoimikuntien ja koulutuksen järjestäjien keskinäinen rooli ja vastuut uudistuksessa jää epäselväksi. Esitämme, että koulutuksen järjestäjille annetaan mahdollisimman suuri itsenäinen vastuu kokeiden toteuttamisesta sekä todistusten myöntämisestä.

Lamppu Veli-Matti
Ammattiosaamisen kehittämissyhdystys AMKE ry